

De Wildenborcher



Juni 2017



Beste Buurtgenoten,

De eigen omgeving verkennen, dat komt er vaak niet van. Misschien een idee om dat deze zomer eens te doen. In deze Wildenborcher kunt u / kun jij al wat ideeën opdoen, zoals een wandeling naar de Staringkoepel, een rondleiding op kasteel Verwolde, een aquaduct opzoeken en naar Rik mailen waar dat is, rondkijken bij galerie A-quadraat. En vergeet natuurlijk niet het Oranjefeest (zaterdag 24 juni) en de Staringavonden op donderdag 27 juli en 3 augustus.

Felicitering: Henk Berenpas, oud voorzitter van Schietvereniging 'De Wildenborch', kreeg op 26 april een koninklijke onderscheiding als lid in Orde van Oranje Nassau
Annie Langwerden werd 80 jaar, ze woont al die jaren al aan de Nijlandweg
Frits en Dinie Pladdet waren op 29 april veertig jaar getrouwd

Afscheid: Ben en Rie Klein Breteler, Willem en Ingrid Beens, Johan en Alie Pardijs. Deze drie stellen vertrekken naar een kleinere woning, niet meer in het buitengebied. Het ga jullie allen goed op de nieuwe woonplek!

Welkom: Karo en Gerco met hun kinderen Herre en Silke, Reeoordweg 3
Jan en Anja Slagt, Nijlandweg 1
En natuurlijk ook een warm welkom voor alle anderen die hier komen wonen. We hopen jullie gauw te ontmoeten op de gezamenlijke activiteiten in de buurt.

In Memoriam:

Drie oud-Wildenborchers, die nog steeds meeleeften met de buurt, zijn overleden.
We herdenken Gerda Bargeman (98 jaar), Herman Wiltink (83 jaar) en Miny Smeenk (68 jaar)

Een overzicht van de verdere inhoud:

- Sneeuwkllokjes en akonietjes in de kasteeltuin, door Harry Houtman
- De toneelvereniging gaf twee keer een uitvoering. Ze deden hun naam eer aan Tot Aller Ontspanning. Marianne maakte een verslag en Johan fotografeerde
- Lucie ging in gesprek met Bennie Wentink en zijn neef/compagnon Rick Knoef, over hun boerenbedrijf. Bennie en Rick zijn beiden dit jaar schutterskoning
- 'Postvak In' werd doorgemailed door Lyndon
- 13 juni is iedereen welkom tijdens de inloopavond van de schietvereniging
- Anja verzorgde de kinderpagina: iets om te ontdekken en te kleuren, dubbel plezier
- De Staringkoepel aan de Berkel: Frouke en gezin wandelden er naar toe, ze zagen er een foto van lang geleden bij het kasteel De Wildenborch. Jennine geeft achtergrond info. over de foto en ook over de theekoepel die gebouwd is door haar voorgelacht.
- Landrot schreef het verhaal over de IJsheiligen met hun gedenkdagen in mei
- Frieda geeft een kijkje in de keuken van de Wildenborch; hoe zag een diner op het kasteel er 50 jaar geleden uit
- De WVC had ook dit seizoen een mooi programma, geniet mee door het lezen van de verhalen:
 - Scrapboek maken van zakjes
 - Thee proeven
 - Uilenpresentatie
 - High Tea en rondleiding op kasteel Verwolde
- Galerie A-quadraat: binnen zijn wisselende exposities en buiten is een beeldentuin
- De Wildenborch Quiz had nog niet zo heel veel deelnemers. Rik Mars maakte er een wetenswaardig verhaal van. Reageert u de volgende keer ook?
- Zondag 30 april was het prachtig weer tijdens de familiefietstocht, er was dan ook veel belangstelling. Erik doet verslag en Johan maakte weer prachtige foto's
- Erik maakte ook een jubileum kleurplaat. Inleveren op het Oranjefeest. Voor kinderen t/m 12 jaar zijn drie prijzen zijn te winnen. Ook van volwassenen ontvangen we graag een ingekleurde versie. Uw prijs? Een eervolle vermelding in de volgende Wildenborcher!

Bedankt voor ieders bijdrage!

Namens de redactie, Joke Wiltink.

Van de toneeluitvoeringen van T.A.O. en de familie fietstocht heeft Johan Braakman een prachtige fotoreportage gemaakt. Bekijk ze op www.achterhoekfoto.nl



De Wildenborchse Kapel

Redactiegegevens:

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@hetnet.nl
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	(0575) 55 65 33	info@luciebartel.nl
Marianne Been	(0573) 25 20 01	marianne.been@kpnmail.nl

Inzenden copy vóór 20 juli 2017
Naar wiltwess@hetnet.nl
Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher:

Hebt u al gedacht aan uw vrijwillige bijdrage voor De Wildenborcher?
Iban: NL95RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch.

Als u de Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Verhuisd:

Gerda Rossel is verhuisd vanuit Baak naar Hengelo (Gld)
Nieuw adres: Kastanjelaan 43, 7255 AM Hengelo (Gld)
gerdarossel@kpnmail.nl

In Memoriam



Gerda Bargeman - Groot Roessink 1918 - 2017

Gerda is 98 jaar geworden, ze stierf op 10 februari.

Op de rouwkaart schreven de kinderen:

In het bijzijn van ons allen ben je ingeslapen.

Dat je niet meer bij ons bent moeten we nu aanvaarden.

Je was altijd hartelijk, warm, betrokken, liefdevol en meelevend.

Open armen, een luisterend oor, weinig nemen en veel geven.

De herinneringen blijven.

Gerda werd geboren in Varssel, trouwde in 1945 met Bennie Bargeman. In 1949 kwamen ze met hun zoon Gerrit naar Wildenborchseweg 25, hier werden Johan en Frida geboren.

Bennie had een aannemersbedrijf in Vorden, maar bij huis kon je terecht om een emmertje witkalk, metselstenen of cement te kopen en dat was Gerda's taak naast haar huishouden en tuin, waar ze heel graag in werkte.

Er zijn nog veel Wildenborchse herinneringen. Zoals 's winters als er ijs was dan zorgde Gerda voor warm water om de scheuren in het ijs op de grachten te dichten en ze hielp ze mee bij de koek-en-zopie-tent van Oplaat, overleg en vergaderingen waren bij Bargeman thuis. En voor het Oranjefeest werd altijd een karretje versierd. In 1978 verhuisden ze naar het dorp Vorden. Na het overlijden van Bennie (in 2007) kon Gerda in hun vertrouwde huis blijven wonen. Ze bleef, ook op hoge leeftijd nog, altijd belangstellend, betrokken en meelevend naar het 'wel en wee' in de Wildenborch.

We wensen de familie sterkte na het verlies van moeder, oma en omi.

In Memoriam:



Herman Wiltink 1933 - 2017

Al langere tijd had Herman hartklachten en moest het rustig aan doen; een dag na een infarct stierf hij op 20 maart, thuis.

Herman werd geboren aan de Schoolhuisweg, als oudste zoon in het gezin Wiltink, toen was het adres nog D 58. Hij ging naar de Prinses Julianaschool. Was erg nieuwsgierig naar alles wat rondom gebeurde en hielp al heel jong overal mee. Was te vinden bij de bouw van het huis 'Boesveld' aan de Ossenbeltsdijk, bracht onderweg naar school melk naar

kasteel 'De Wildenborch', hielp bij het koeien melken op boerderij 'Schreevoort' en deed lange tijd allerlei klusjes bij bakkerij Oplaat wat toen zijn buurhuis was. Hij trouwde in 1961 met Dinie Wesselink; ze woonden in Lochem, later in Vorden en kregen samen vier kinderen Johan, Ineke, Dick en Herbert (Dick overleed helaas al na één dag).

Herman werkte het grootste deel van zijn werkzame leven bij de GTW, als bezorger. Begon er op de fiets, eindigde daar als vrachtwagenchauffeur. Hij was altijd opgewekt en behulpzaam bij en voor alles.

De laatste jaren woonden Herman en Dinie in Zelhem op 'De Heemhoeve', wonen met zorg.

Als Herman daar weer een nieuwe Wildenborcher kreeg en er direct in begon te lezen en de verhalen kon aanvullen merkten we zijn bijzondere band met de Wildenborchse buurt.

Veel sterkte en kracht toegewenst aan Dinie, kinderen en kleinkinderen.

In Memoriam:



Miny Smeenk – Loman 1948 - 2017

Op vrijdag 1 april overleed Miny. Tijdens haar ziekte werd zij thuis verzorgd door haar man Gerard en hun kinderen.

Miny werd in 1948 geboren in Almen, ze had twee zussen en een broer. Op 12 oktober 1973 trouwde ze met Gerard Smeenk en ze gingen wonen op het huis 'Schependom' aan de Vordenseweg in Lochem, waar Gerard is geboren. Naast het huishouden hielp Miny ook altijd mee op de boerderij.

Samen kregen ze twee kinderen; Gerben en Geke, die naar de Prinses Julianaschool in de Wildenborch gingen. Uit deze periode zijn mooie herinneringen, zoals het schoolreisje naar Vlieland waarbij Miny als één van de begeleidende ouders meeging. Er was veel plezier. Gezellig, hartelijk en spontaan, zo herinneren we ons Miny.

In 1993 kochten ze een boerderij in Oosterwolde (Friesland) en ze verhuisden daar naar toe. Met zoon Gerben en zijn vrouw werd onderling van woning geruild waardoor Gerard en Miny de laatste jaren niet meer op de boerderij, maar in het dorp Oosterwolde woonden. De Wildenborchse vriendschappen waren hecht en hebben zich altijd voortgezet.

Op vrijdag 7 april hebben we in de kerk van Oosterwolde afscheid genomen van Miny en haar daarna begeleid naar haar laatste rustplaats.

We wensen de familie Smeenk veel sterkte toe.



Dichtregels van A.C.W. Staring op de begraafplaats in Vorden

Sneeuwkllokjes en Akonieten

Het was, qua weer, niet zo'n mooie zondag toen mijn vrouw en ik de Wildenborchtuin bezochten. Maar als je al een jaar aan de Mosselseweg woont, dan wordt het toch wel eens tijd om die tuinen te bezoeken. We lieten ons die kans nu niet meer voorbijgaan. En, het was zeer de moeite waard.



We liepen de uitgezette route door de parktuin. Mooie kronkelende paden door een glooiend terrein, met waterpartijen, bruggetjes en bijzondere bomen. Kortom: veel variatie. Ja en dan die vele kleinere en grotere velden sneeuwkllokjes en winterakonieten! Een enorme hoeveelheid wit en geel kleurde de bodem langs de paden en onder de bomen. Fantastisch, wat een bloemenweelde, nog nooit zo gezien! Dit heeft vast heel veel tijd en zorg gekost om zo'n resultaat te krijgen.

Waarschijnlijk vind je nergens anders in ons land zo'n uitgebreide tuin met deze vroegbloeiërs. Uniek dus!



Dat vond ook de meneer die wij hier ontmoetten. Hij kwam uit Steenwijk, vertelde hij en was per trein en NS-fiets naar Vorden gekomen om al dit schoons te bewonderen. Naast de natuur, kwam ook de cultuur aan bod. Een aardige mevrouw droeg een mooi gedicht van Staring voor.

Aan het einde van de route konden we in de theeschenkerij terecht voor koffie en een heerlijke kaneelcake. Een mooie afronding zo.



Buiten stond een kraampje met 'merchandise'. Het aanbod van essenhout voor de haard leek niet zo gek. Ik denk er nog even over.

Waar we niet lang over hoeven na te denken is, dat we bij de volgende openstelling, eind mei, weer aanwezig zullen zijn.

Harry Houtman
(de Schutterie)





Oranjefeest Wildenborch

“Nieuwe stijl”

Zaterdag 24 juni 2017

De oranjecommissie heeft unaniem besloten om het Oranjefeest Wildenborch in een “nieuwe stijl” te gaan vieren. De vrijdagavond in de Kapel komt te vervallen maar in plaats daarvan gaan we de zaterdag opluisteren met live muziek na de spelletjes. Dit jaar wordt er voor een hapje en een drankje gezorgd door poelier “t Vöske” uit Lochem. Opgave vooraf is niet nodig, de versnaperingen zijn met munten verkrijgbaar.

Het programma:

Zaterdagmiddag verzamelen we om 13.30 uur bij de oprit van het kasteel, hier kunnen de kinderen ballonnen krijgen voor de ballonwedstrijd. Het zijn weer biologisch afbreekbare ballonnen zodat we het milieu niet onnodig belasten. Ook kan daar de kleurplaat worden ingeleverd. Deze staat afgedrukt op de laatste pagina van deze Wildenborcher. De makers van de mooiste kleurplaten kunnen een prijsje verdienen.



Vervolgens vertrekken we om 13.50 uur, onder leiding van muziekvereniging Crescendo Barchem, richting kasteel waar de officiële opening plaatsvindt.

De stoelendans mag natuurlijk niet ontbreken, we zullen de plankjes alvast voor u klaarleggen, als u allemaal mee doet wordt het vast weer een succes. Verder zijn er deze middag de bekende kinder- en volksspelen waaronder het Koningsschieten, het bekende ringsteken met de dogcar, sjoelen, kegelen en een schietbaan. Voor de kleinsten is er weer een prachtig springkussen!

Tegen 16.00 uur begint het muzikale duo Stef Woestenenk en Henk Buiting te spelen. Zij zullen de muzikale omlijsting verzorgen op het Oranjefeest “nieuwe stijl”. Na de prijsuitreiking is het feest niet afgelopen maar wordt iedereen uitgenodigd om te blijven voor een gezellige afsluiting van het feest. Tot 20.00 uur zal de muziek blijven spelen.

Graag zien we u op 24 juni, we maken er samen een gezellig feest van!

De oranjecommissie.

Staringavonden, dit jaar heel bijzonder

Dit jaar zijn de Staringavonden, vanwege het 250^e geboortjaar van A.C.W. Staring, wel heel bijzonder. Deze mag je dan ook niet missen. Natuurlijk is er een rondleiding door de tuinen van de Wildenborch onder leiding van de tuinlieden en is er aandacht voor het werk van Staring.

Maar er is veel meer! Vanwege het Staringjaar laten we de periode waarin de dichter leefde tot leven komen. Naast de dichter zelf komt zijn vrouw aan het woord, we luisteren naar de belevenissen van de dienstmeisjes, ook de tuinman en een pachter laten ons de tijd van Staring herleven.



Muziek is er van leden van het Vocaal Ensemble Lochem met Staringliederen.

De Staringavonden vinden plaats op de donderdagen 27 juli en 3 augustus. Aanvang 19.30 uur in de Kapel. Zaal open vanaf 19.00 uur.

Kaarten zijn, vanaf begin juli, verkrijgbaar bij het VVV kantoor, Kerkstraat 1B, Vorden en bij Boekhandel Lovink, Markt 18, Lochem. Verkoop aan de zaal zolang de voorraad strekt.

Schietvereniging S.V. Wildenborch



Woensdag 26 april, de dag voor Koningsdag werd Henk Berenpas 'van de Bult' op het gemeentehuis van Bronckhorst koninklijk onderscheiden. Dit voor alle jaren dat hij zich bestuurlijk heeft ingezet. Een mooie ochtend waarbij naast een afvaardiging van het SVOG (Schietvereniging "Oost-Gelderland"), ons eigen bestuur en ereleden, ook het bestuur van de pluimveevereniging aanwezig was.

Op de volgende pagina wordt uitgebreid aandacht besteed aan dit bijzondere gebeuren.

Ook nieuwsgierig wat er in de kelder van de kapel gebeurt?

Schietvereniging Wildenborch organiseert op dinsdag 13 juni een inloopavond

Om Wildenborchers en andere belangstellenden kennis te laten maken met de schietsport. De inloopavond begint om 20:00 uur.

We schieten een aantal competities:

- Luchtbuks (staand 10 meter)
- Luchtpistool (staand 10 meter)
- Klein Kaliber Geweer (knielend 12 meter)
- Revolver (staand 10 meter)

Iedereen is van harte welkom!!

Henk Berenpas, Lid in de Orde van Oranje Nassau

"U dacht dat ik als nieuwe burgemeester alles wilde weten over de historie van de schietvereniging. Met die smoes bent u vanochtend naar het gemeentehuis gelokt. Die historie wil ik ook nog een keer van u horen, maar vandaag niet. U bent hier om een koninklijke onderscheiding in ontvangst te nemen."



Zo begon burgemeester Marianne Besselink van de gemeente Bronckhorst haar toespraak, gericht aan Henk.

De redenen om Henk voor te dragen voor deze onderscheiding zijn de volgende:

Henk Berenpas was van 1982 tot 2002 voor de schietvereniging Oost-Gelderland in Varsseveld een bevoegen hoofdbestuur lid. Mede door hem zijn nu meer dan dertig plaatselijke schietverenigingen uit de gehele regio Oost-Gelderland aangesloten. Hij werd er benoemd tot erelid. Van 1962 tot heden is hij voorzitter, secretaris en trouw lid van schietvereniging De Wildenborch in Vorden. "Daarnaast staat uw leven ook in het teken van kippen, daar hebben wij elkaar ontmoet." Henk Berenpas was van

1979 tot 1997 vrijwilliger bij en voorzitter van Pluimvee en Konijnenvereniging in Vorden (PKV); hij is de her-oprichter van de vereniging in 1979. "U heeft het kippenras 'brahma buffblauwcolumbia groot', ik heb hem gezien, erkend gekregen in Nederland." Van 1969 tot 2016 was hij vrijwilliger bij kleindierenvereniging Peklo (Pluimvee en Konijnenfokkersvereniging) in Lochem e.o. Sinds 1969 (48 jaar) is hij lid van de bond van pluimveeliefhebbers van Nederland en helpt hij met op- en afbouw tijdens de jaarlijkse tentoonstelling van de PKV in Vorden.

Twee dagen later spraken we Henk, nog steeds verrast. "Dat had ik niet gedacht; ik werd door Johan Braakman opgehaald, moest me omkleden en mee naar het gemeentehuis. Toen ik daar kwam had ik het nog niet in de gaten. Er waren leden van de schietvereniging en de hele familie was er; zij wisten er wel van."



Henk, de Wildenborcher redactie en de lezers feliciteren je van harte!

Als bezorger van de Wildenborcher, meer dan 15 jaar, heb je ook wel een lintje verdiend.

In het Staringjaar wandelen naar het Staringkoepeltje

Kan je een betere reden bedenken om een prachtige wandeling naar het Staringkoepeltje te maken dan het Staringjaar 2017 en het delen van deze ervaring in de Wildenborcher? Nee? Wij ook niet! En dus gingen wij op zondagochtend 26 maart met picknickmand op pad!

Met zeer goede zin want de zomertijd had zijn intrede gedaan en het weer was prachtig!

Uitgebreid ontbijten, het verzamelen en in de kleren krijgen van onze drie jongens en het gezamenlijk vullen van de picknickmand is al bijna een zondagochtend vullend programma maar rond 12:00 zijn we dan eindelijk klaar voor vertrek!



We vertrekken met de auto naar het begin van de wandelroute. Bij de start kun je luisteren naar het verhaal van Staring als je tenminste hard en lang genoeg op de pedalen trapt. We beginnen met het luisteren naar het verhaal in het Duits en toen de jongens het Nederlands gevonden hadden, waren ze het zat... ☺ Niets van het verhaal meegekregen dus maar wel leuk om op zo'n actieve manier te luisteren.

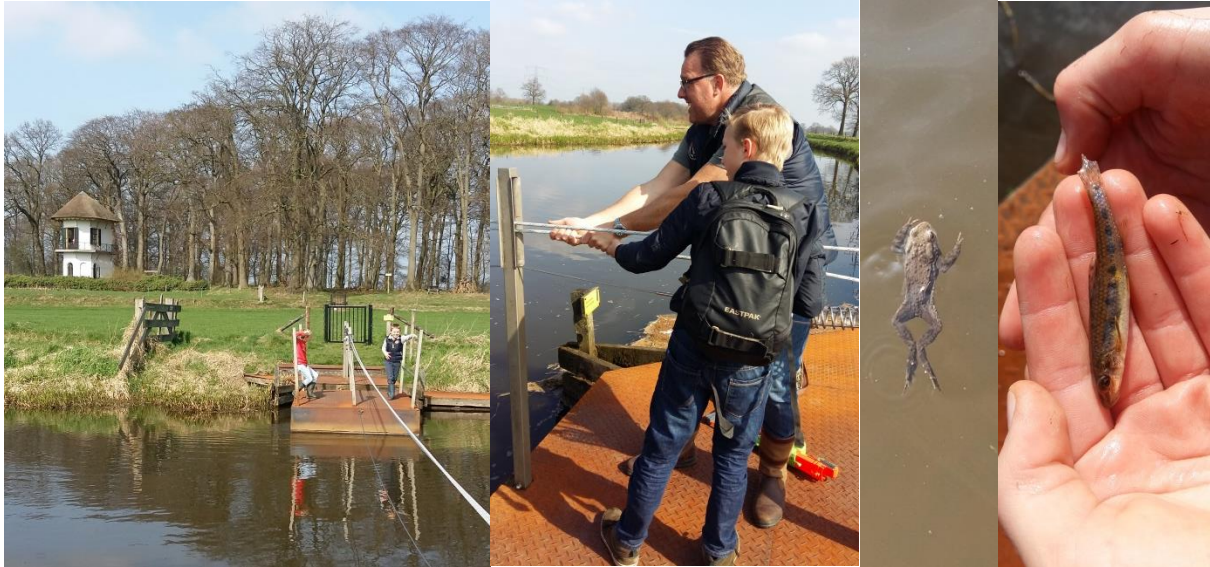


Het bordje van de 1,1 kilometer tot het Staringkoepeltje, stelt de jongens gerust: "Dat moeten we makkelijk redden, mama!" En weg zijn ze, op weg naar de brug. Nog even kijken of er karpers in het water te spotten zijn maar dan lopen we snel door!

Zodra het voetveer in zicht komt, wordt de pas versneld. Roemer en Kick zitten er als eerste op en zijn al aan de overkant, voordat wij bij het veer aankomen. Duco is iets langzamer maar hij is dan ook druk met het spotten van vissen en andere levende wezens in de Berkel.

Het voetveer blijft het hoogtepunt van de wandeling. Terwijl Bas en ik genieten van de picknick in het zonnetje, pendelen de jongens de overige bezoekers heen en weer over de Berkel. Dit blijkt een goed bijbaantje te zijn want het levert ze diverse snoepjes en zelfs één euro op! Dat bijbaantje geeft ons de gelegenheid om eens rustig in het Staringkoepeltje rond te kijken.

Het is prachtig gerenoveerd in oude stijl. Ongelofelijk om te zien hoe vervallen het was en hoe het er nu bij ligt! Prachtig ook om de foto van onze burens met trots "Den Wildenborch" uit 1840 te zien! Er is in al die jaren niets veranderd, gelukkig wel aan de kledingstijl in de Wildenborch! ☺



De jongens vinden tussen het vangen van de kikker en het visje door, gelukkig nog even tijd om wat te komen eten en gaan zelfs nog even bij het Staringkoepeltje naar binnen om van het uitzicht te genieten!

Wij krijgen de jongens daarna bijna niet meer mee. Het leefnet wordt nog een paar keer zonder succes uitgegoid en dan vertrekken we weer met het voetveer naar de overkant. Natuurlijk moet op de terugweg even geprobeerd worden of hij niet om kan. Allemaal aan één kant en wiebelen maar! Behalve heel veel lol, wat golfslag in de Berkel en drie natte pakken, levert het niets op.

We beginnen aan de tocht terug. De Mannequin Challenge, waarbij de jongens in een acrobatische positie bovenop de waterkering in de afwateringssloot 'bevriezen' en ik film, kan ik helaas niet met jullie op papier delen maar neem van mij aan dat deze gewaagd en geslaagd was!

In de buurt van de auto wordt de eendenkooi nog even van dichtbij bekeken, gelukkig hebben ze laarzen aan, en dan gaan we weer moe maar voldaan huiswaarts. Het was een mooie en afwisselende wandeling voor ons alle vijf! Een echte aanrader en zeker voor herhaling vatbaar!



Bas & Frouke Holshuijsen
 Duco, Roemer en Kick
 Vordensebinnenweg 3
 Lochem

Als aanvulling op het vorige artikel geeft Jennine Staring hieronder historische informatie over de Staringkoepel; wanneer en waarom het daar is gebouwd en door wie.

De foto onderaan het artikel met daarop een groep mensen is gemaakt in 1897 ter gelegenheid van het vijftig jarig huwelijk van Jan Isaac Brants en Catharina van Löben Sels, toenmalige bewoners van de Wildenborch.

Bijzonder aan deze foto, genomen aan de achterkant van het kasteel, is dat het grootste gedeelte van de toehoorders kijkt/luistert naar het Gouden Bruidspaar in de openslaande deuren van de tuinkamer, maar dat ook een hele rij mensen zich omgedraaid heeft, zij vinden de fotograaf kennelijk interessanter. Een fotograaf was in die tijd natuurlijk ook wel heel bijzonder. (De foto hangt in de Staringkoepel en ook op één van de fotopanelen in de Kapel)

't Draafsel en de Staringkoepel

Na het overlijden van A.C.W. Staring, heer van de Wildenborch, in 1840 en van zijn weduwe in 1843, verviel bij de erfgoedverdeling het kasteel de Wildenborch aan zijn kleinzoon Jan Isaac Brants. Deze Jan Isaac, was de zoon van zijn jong overleden dochter en de jongen was deels bij zijn grootouders op de Wildenborch opgegroeid.

Jan Isaac Brants wilde het landgoed rond het kasteel ook graag in zijn bezit krijgen. Daarom ruilde hij gronden die zijn eigendom waren, tegen gronden rond de Wildenborch die zijn oom en tante hadden geërfd. In deze ruil ging de Boekhorst (vlakbij de Koepel gelegen) naar zijn oom W.C.H. Staring (1808-1877) en havezate 't Draafsel naar zijn tante Constantia Ernestine Theodora (Constance) Staring (1819-1893).



't Draafsel bestond uit een hoofdhuis en een bouwhuis (boerderij).

Constance heeft 't Draafsel nooit bewoond. Omstreeks 1850 liet zij het hoofdgebouw afbreken. Van de stenen liet zij een hoge, wit gepleisterde koepel bouwen, waarvoor zij een mooie plek had uitgekozen: aan de oever van de Berkel, aan de rand van het bos.

Veel is er niet bekend over Constance, maar – zoals alle Staring telgen – had zij veel belangstelling en aanleg voor muziek en andere culturele uitingen. In haar opvoeding werd daar veel aandacht aan besteed en op de Wildenborch werden veelvuldig concertjes georganiseerd.

Lange tijd heeft Constance in Den Haag gewoond.

Wanneer zij in haar geboortestreek terugkwam – meestal in de zomermaanden - dan zat zij vaak hele dagen in de theekoepel. Daar genoot zij van de landelijke omgeving en ontving zij gasten.

Na haar dood liet zij 't Draafsel en de theekoepel na aan haar broer Willem. Deze verkocht het goed in 1894.

Jennine Staring

Annie Langwerden - Regelink: 80 jaar

“Ik heb altijd in de Wildenborch gewoond en ben nu één van de oudsten in de buurt”
Boerderij ‘Nijland’ aan de Nijlandweg is het huis waar Annie geboren en getogen is.



Op 1 maart werd ze 80 jaar.
Twee jaar geleden werd Annie weduwe en moest ze alleen verder, zonder Marinus.

Ze regelt haar eigen huishouding. Heeft zoveel bezigheden dat je je afvraagt hoeveel uren een dag van Annie heeft. Thuis is het koken, bakken, handwerken en tuinieren, waarbij de tijd nogal eens wordt onderbroken door aanloop. “Gezellig even koffie of thee drinken”.

Voor de dingen die niet meer lukken komt hulp van Sensire en in het huis er naast woont zoon Bert met zijn gezin.

De rollator wordt, als steun, overal voor gebruikt: “Daarmee kan ik lezen en schrijven”.

Regelmatig is er buitenshuis wat te doen; naar de familie of naar bekenden. Annie verheugt zich daar op. Vaak wordt ze door iemand opgehaald, en anders is de regiotaxi zo geregeld. Bezig zijn en genieten, een gezond leven voor een 80-jarige!

Annie, we wensen je nog veel goede jaren toe!

Robijnen huwelijk Dinie en Frits Pladdet

Zaterdag 29 april waren Dinie en Frits Pladdet 40 jaar getrouwd. Dit werd uitgebreid gevierd met kinderen, kleinkinderen, familie, buurt, vrienden, relaties en andere genodigden bij Café 't Langenbaergh in Laren.



Namens iedereen, van harte gefeliciteerd!

Toneeluitvoering TAO; 'Bruin Café Dubbel D'

Toen de toneelgordijnen opengingen zaten we met z'n allen bij wijze van spreken aan de tap. De kapel was propvol, er kon echt geen kip meer bij. Iedereen had zin in een avondje gewoon lekker lachen en genieten.

'Bruin café Dubbel D' is een dorpskroeg met een paar vaste stamgasten, dat wordt gerund door de zussen Derkje en Dorien. Het gaat de laatste tijd niet zo geweldig, omdat er niet meer wordt getrouwd, dus grote partijen behoren zo'n beetje tot het verleden.

Derkje heeft wel een plan: Dorien koppelen aan een rijke boer, maar ja die zijn in het pittoreske dorpje ook niet rijk voorhanden, op Berend na dan, maar die is zo gierig als wat. De zussen hebben heel wat te stellen met hun gasten.



Evert-Jan is een jonge gast die liever lui dan moe is en regelmatig te diep in het glaasje kijkt; daarmee jaagt hij zijn moeder Wilma steeds opnieuw de stuipen op het lijf; zij is hem nogal eens kwijt en komt hem dan met veel bombarie zoeken in het café, waar hij volgens haar ergens moet zijn. Maar het blijft meestal bij zoeken, tot op de keer dat hij, door boer Berend in comateuze toestand, liggend in een kruiwagen midden in het café wordt gedeponereerd: zijn moeder staat direct klaar om hem een enorm pak slaag te geven met zijn eigen pet. Die Evert-Jan is er niet vies van om als Dorien en Derkje naar de

makelaar gaan om het café te koop te zetten, een dagje achter de tap te staan.

Dat gaat al direct mis als de gasten om koffie vragen: het koffiemachien ontploft en Evert-Jan loopt de hele verdere dag met de roetstrepen te bedienen. Hij heeft wel verstand van drank: om het te nuttigen, maar van het serveren heeft hij geen kaas gegeten! Alle, in verkeerde glazen geschonken, drank verdwijnt direct in zijn dorstige keeltje.

Tegenover het café staat een oude bouwvallige boerderij, die gekocht is door de stadse Kees en Juul, die samen met vriendin Jet, met haar onafscheidelijke hondje Fientje, een kopje koffie willen drinken in het café. Een ding is zeker, de stadsen zijn niet onbemiddeld en geven vaak een rondje. Berend en Reint, die iedereen verbetert als hun taalgebruik volgens hem niet klopt, leggen Kees uit dat hij buurt moet maken. Dat komt met name Berend wel goed uit, die gaat naar begrafenissen voor de broodjes en heeft zijn hele leven lang gewerkt om geld te hebben, maar niet om het uit te geven.

Hij moet snel naar huis want hij heeft stro verkocht via Marktplaats en dat komen ze halen. Het rondje van Kees wil hij wel in geld uitbetaald hebben, maar die vlieger gaat niet op: ze zullen de borrel wel in zijn zak schenken.

Berend heeft het niet meer, als de strokopers niet alles de eerste keer kunnen laden en beloven terug te komen om de rest te halen en dan te betalen. Reint "helpt" Berend een beetje door vanuit het café te bellen als chauffeur van de strokopers: "ze komen er zo aan!". Ze zijn nu bij het begin van het pittoreske dorpje. Als Berend in paniek rondloopt en in arren moede naar het café loopt om zijn nood te klagen, heeft Reint het niet meer. Reint vlucht de wc in omdat hij een "revolutie onder zijn navel" voelt. Later bleek het alleen maar "wind" te zijn geweest.

Reint is een echte taalpurist, maar heeft de moeilijke woorden nog niet onder de knie Een gedecoreerde tegel, die Kees voor de verbouwing van zijn boerderij heeft uitgezocht wordt een declaratietegel en de nota daarvoor een vacature. Kortom, er gaat wat schuil onder die pet van Reint!

We hebben het nog niet gehad over Harmke, een stoere meid die zo snel motor rijdt, dat zij zichzelf op de rug voorbij kan zien flitsen. Harmke rookt, maar drinkt alleen cola en soms een biertje, is arbeidsongeschikt en weet altijd op het juiste moment met veel lawaai haar entree te maken. Zij zet dan met liefde en plezier het hele café op de kop. Ze draagt meestal een stoer motorpak en houdt ervan om op te scheppen.

Kees en Juul zijn altijd in het gezelschap van Jet, de frivool met hoed uitgedoste kunstenares, die zoals Juul fijntjes opmerkt, meer kunsten vertoont dan zij maakt.

Jet wil ook in de boerderij van Kees en Juul gaan wonen. Jet communiceert vrijwel alleen via haar hondje Fientje: "Wat vindt mijn Fientje ervan?" Etc. etc. Het is Fientje voor en na! Fientje heeft inmiddels "anschluss" met Fikkie, het hondje van Berend. En als Fientje na een tijdje ziek is, blijkt dat ze "zwanger" is van Fikkie, aldus Jet, die verbeterd wordt door Reint: het is drachtig!!! Jet heeft het helemaal uitgedokterd: Zij gaat kunstworkshops geven en heeft daar het café voor op het oog. Dorien en Derkje hebben daar wel oren naar, want zij kunnen de maaltijden voor de cursisten verzorgen. Dat zou weleens het ei van Columbus kunnen zijn, want in de drie maanden dat het café nu te koop staat, heeft zich nog geen enkele koper gemeld. Er moet nog wel verbouwd worden voor de workshops, er is onvoldoende licht in het café.

Daar zou Berend met al zijn geld weleens de uitkomst kunnen bieden. Hoe krijgen ze hem zover? Ook daar heeft Jet wel een passende oplossing voor: Berend is helemaal om, als hij in het vooruitzicht gesteld krijgt, dat Jet ook een cursus koeknuffelen gaat organiseren. Dorien en Derkje gaan helemaal uit hun dak en dansen in de gelagkamer rond, als Harmke weer eens binnenvalt! Dorien en Derkje zijn zo blij omdat zij een puppy krijgen van Fientje!!!

We hebben met z'n allen genoten van dit "gecompliceerde" blijspel.

In het verhaal hierboven komen Dorien en Derkje wat weinig aan bod, maar zij dragen het hele stuk met hun uitstekende spel. Ook hulde aan Martien Leussink, die wij nog niet eerder mochten zien spelen, een fantastische uitbreiding van de cast.



Ook alle andere spelers en medewerkers bijzonder hartelijk dank.

Rolverdeling:

Derkje Ineke Braakman

Dorien Kristie Holsbeeke

Berend Harrie Dinkelman

Harmke Gerda Wezinkhof

Kees Reinier Klein Brinke

Juul Martien Leussink

Jet Ria Klein Ikkink

Wilma Dini Schoolen

Evert-Jan Jelle Wezinkhof

Reint Appie Klein Brinke

Regie Frieda te Lindert

Souffleuse Janny Sligman

Grime Ina Wesselink

De fietstocht

Zondag 30 april was het eindelijk prachtig weer. Ideaal om een fietstocht te maken. Dat kwam dan goed uit want de Kapelcommissie heeft een dergelijk evenement in haar pakket.

Omdat het dit jaar 250 jaar geleden is dat "onze" dichter A.C.W. Staring geboren is, ongewis van de grote betekenis die hij voor de samenleving zou hebben, leek het de Kapelcommissie gepast aandacht aan deze gebeurtenis te schenken.



De tocht leidde door het Grote Veld, eenmaal de Berkel overgestoken kon men rechts in de verte het Staringkoepeltje verscholen zien liggen door het uitbottende lover. In 1850 is door een dochter van Staring opdracht gegeven dit bouw-werk uit de restanten van "Huize 't Draafsel" te laten verrijzen.

Zij kon daar aangenaam verpozen met vriendinnen onder het genot van een kop thee en het prachtige uitzicht. De dichter Willem Kloos (1859-1938) memoreerde ook al:

"Ik hou van natuur maar ik moet er wel wat te drinken bij hebben."

(al was deze vloeibare versnapering misschien van minder onschuldige aard -red.)

Aangekomen in Almen kon men links hotel "de Hoofdige Boer" treffen, vernoemd naar een in een gedicht van A.C.W. aangehaalde eigenwijze agrariër die het vertikte gebruik te maken van een nieuw aangelegde brug over de Berkel en bij het ter kerke gaan immer wadend door het riviertje de overkant bereikte.

Even verder rechts in het dorp een immense bouwactiviteit, de verrijzenis van museum STAAL, STARING ALmen. Zo ziet u maar onze buurtgenoot stuwt nog steeds, 250 jaar na de geboorte, de regio op in de vaart der volkeren. De alom gewaardeerde koffie met krenten-brood werd dit jaar uitgeserveerd bij het Besselinkvonder, stuw in de Berkel bij huize Groot Besselink. De nieuw aangelegde vispassage om het prachtig gerestaureerde huis lijkt op de gracht die eeuwen geleden ook om het buiten gesitueerd was.

Het tweede gedeelte van het fietsavontuur voer opnieuw door het Grote Veld met haar prachtige lanen en bossen.

Een middag om nooit te vergeten, zoveel natuur en cultuur is alleen in de Achterhoek aanwezig, een walhalla voor fietstochtorganisatoren.



Gesprek met Bennie Wentink en Rick Knoef

Altijd weer erg leuk om naar, een voor mij, nieuwe plek te gaan in de Wildenborch. Deze keer de boerderij van Bennie Wentink aan de Stuwdiijk. De boerderij ligt een eind van de weg, met de voorkant richting de Schoolhuisweg.



We gaan in de keuken zitten en Rick Knoef, de neef van Bennie, schuift ook aan. Hij zit sinds 2014 in de maatschap en wil graag de boerderij overnemen. Dat is natuurlijk heel erg mooi, dat het bedrijf doorgaat en in de familie blijft. Bennie woont daar nu 12 ½ jaar alleen. Zijn vader is in 2004 naar een verzorgingshuis gegaan. Bennie heeft zijn hele leven op de boerderij gewoond. Eerst samen met zijn opa en oma, vader en moeder en broer en zus. De boerderij is van 1870; in 1907 heeft de overgrootvader van Bennie de boerderij gekocht. Zijn opa, Berend Wentink was toen één jaar. Aan Bennie is verteld dat zijn overgrootmoeder, Janna, altijd met hem speelde als hij in de box stond. Hij kan zich dat niet meer herinneren. In die tijd was de boerderij gemengd bedrijf met zeven koeien, een paar kippen, een varken en ongeveer zeven hectare grond. Zijn opa werkte ook op de Wildenborch zoals toen bijna iedereen. Van alleen de boerderij kon je niet leven. Alles om hen heen was toen nog bos; dat waren rabatbossen. Al dat bos is gekapt en is nu weiland. Bennie en Rick vertellen dat je nog steeds kunt zien waar de 'rabatten' zaten; daar is het gras groener en de grond iets lager.

We kijken uit over de weilanden. "het weiland hiervoor heet de Kemingswei" zegt Bennie. "Ik weet ook niet waarom, waarschijnlijk heeft mijn opa het gekocht van Kaemingk, die woonde op de boerderij waar nu Erik Ebbink woont". Zo blijven namen mooi in de herinnering bewaard! In het artikel " ...en de bom bleef stom..." dat in 2004 in de Wildenborcher heeft gestaan wordt zijn boerderij "Hartelman" genoemd. Waarschijnlijk naar de eerste eigenaar. In dat stuk staat uitgebreid beschreven wat zich hier heeft afgespeeld in 1944; dat de boerderij er nog staat is dus een wonder. Een bom is door de voorgevelmuur geraasd, door de slaapkamer, de deel en is tot stilstand gekomen in de paardenstal, waar het paard gewoon stond te eten. Het is een groot wonder dat er geen mens en ook geen dier gedood is. De baby die toen in huis was en haar moeder, waren lichtgewond.

Zo'n gebeurtenis maakt misschien wel dat je je meer bewust bent van de vergankelijkheid en wat we nu allemaal heel gewoon en vanzelfsprekend vinden, dat dat lang niet altijd zo geweest is.

Terug naar het heden; nu hebben ze 16 hectare grasland en 3 hectare maïs; 45 koeien en 40 stuks jongvee. In de tijd van Bennie's vader en moeder waren er ook nog 80 fokzeugen en kippen. In 2000 zijn de varkens weggegaan. De kippen zijn er ook niet meer, wel een heleboel katten. "tjsa, zegt Rick, die krijgen maar jongen. Eerst hadden we er twee tegen de muizen". Maar dat terzijde.

Rick vertelt enthousiast over het vak van melkveehouder; hij heeft stage gelopen in Canada. In Canada gaat alles veel rustiger, de mentaliteit is daar anders. Nederlandse boeren willen altijd groter; dat zie je ook in het buitenland. De grootste boeren daar zijn Nederlanders. Hier is het boeren ook wel anders geworden; als er iets kapot is bel je de loonwerker, niet meer je buurman zoals vroeger. Machines zijn heel duur, dus die huur je in. Je kunt niet meer alle machines zelf hebben. Zij zijn met 45 koeien een klein bedrijf maar dat vinden ze allebei prima; ze willen wel groeien, maar dan stapsgewijs, zodat je het zelf bij kan houden. Zoals het nu gegaan is sinds het loslaten van het melkquotum vinden ze allebei onverstandig. Dan kom je helemaal in handen van de banken en de melkfabriek. Het is tegenwoordig wel veel papierwerk maar Rick vertelt met een zekere trots dat Nederland op de 1e plaats staat qua efficiëntie van het bodemgebruik en mestgebruik. Ook qua fokkerij van koeien lopen we voorop. Er zijn wel veel regels, maar daardoor lopen we ook voorop qua milieu en uitstoot van ammoniak en fijnstof. Wel vind hij dat de regels nu te ver doorgevoerd worden; je mag steeds minder mest uitrijden i.v.m. de fosfaat. Dat leidt zelfs tot een fosfaattekort bij de koeien, omdat er minder fosfaat in het gras zit. Hun koeien lopen de hele zomer buiten. Het is fijn dat daar een vergoeding tegenover staat, maar daarom doen ze het niet. " Het is ook emotie" zeggen ze. " Het mooiste wat er is, is in het najaar bij ondergaande zon, de koeien binnenhalen, dat is echt een geniet momentje" zegt Rick.

Boeren en natuur; " het zou mooi zijn als de boeren en de natuurorganisaties meer samen op zouden trekken. Niet tegenover elkaar staan. Alleen voor het geld hoeft je het niet te doen, dan ga je het nooit volhouden. In een boerenbestaan moet je ook de zware momenten vol kunnen houden, die zijn er altijd. " Boeren móeten niks" zegt Rick. Het is allemaal zo duur, je moet wel efficiënt zijn. Boeren rekenen alles tot de laatste cent uit.

Familiebedrijven zijn er steeds minder. Doordat er geen opvolger is of ze te klein zijn en dan worden ze opgekocht door de grotere boeren.

Rick lijkt het niks om zo groot te zijn; " dan ben je nooit meer tussen de koeien, dan ben je alleen nog aan het managen, personeel aansturen, machines inhuren om het werk te doen". Bij hun hebben alle koeien nog een naam; de eerste letter van de naam van de moeder is de eerste letter van de naam van het kalfje. Zo weet je altijd van welke familie een koe is. Ze fokken de laatste 15 jaar hun eigen koeien.

Rick wist altijd al dat hij boer wilde worden; toen hij klein was liep hij hier al met de kalfjes. Later begreep hij pas wat voor werk er allemaal bij komt kijken. Hij werkt nu 2 dagen bij Bennie en 4 dagen bij een (ijs)boerderij in Hummelo. Daar maken ze van een deel van de melk ijs.

Bennie heeft nog twee krantenknipsels van Contact op tafel liggen; zij zijn het afgelopen jaar allebei schutterskoning geworden; Bennie in de Wildenborch waar hij op 18 juni, na een kleine 200 schoten, met een welgemikt schot de romp van de houten vogel naar beneden haalde' (Contact). Rick had op 2 juli op 't Medler na 341 schoten het laatste welgemikte schot. Dus op boerderij de Hartelman zijn nu twee schutterskoningen, heel bijzonder.

Lucie Bartel

A-quadraat aan de Mosselseweg

Al ruim 10 jaar hebben wij A-quadraat, een galerie en beeldentuin voor hedendaagse kunst aan de Mosselseweg. Met veel plezier laten wij van maart tot december in de galerie wisselende exposities zien van professionele kunstenaars. Deze kunstenaars vertellen ook regelmatig gedurende de expositieperiode over het werk. Dat kan zijn: schilderkunst, w.o. ook tekeningen, etsen, of aquareltechniek of beeldhouwkunst w.o. keramiek.



In april heeft kunstenaar Ben Rikken een presentatie gegeven over zijn werk en Saskia Pfaeltzer en Keimpe van der Kooi doen dat in de mei.

Als Wildenborcher is het fijn om daar bij te kunnen zijn. Voor de juiste data en het tijdstip raden wij u aan onze website te bezoeken.

www.galerie-a-quadraat.nl



En natuurlijk spreken wij met onze bezoekers over het prachtige Achterhoekse coulissen landschap waar het voor veel Nederlanders, Belgen en Duitsers een verademing is om bij te komen van de stress in de grote steden. Vorden, en zeker het buitengebied, is een oase van rust en ruimte. En uiteraard zijn wij als galeriehouders blij met het mooie museum More in Gorssel en de twee nieuw te openen musea in Ruurlo, het Kasteel met de Willinkcollectie, en het museum van Heeckerenhof in Zutphen dat op 13 mei geopend werd.



Vanaf 7 mei kunt u in de galerie het werk zien van Saskia Pfaeltzer. Zij werkt met hardsteen, brons, terra cotta en hardsteen. Een zeer veelzijdig en creatieve kunstenaar. En daarbuiten geeft zij ook met grote regelmaat les in China aan een opleiding voor beeldhouwers. Zij exposeert samen met de schilder Keimpe van der Kooi. Hij maakt schilderijen in frisse, zomerse kleuren. Het gaat Keimpe om het licht te 'pakken' en de kleuren om hem heen zo veelzeggend mogelijk in beeld te brengen. De onderwerpen en situaties kunnen variëren van het schilderen van een landschap 'en plein air' tot het schilderen van een landschap bij kunstlicht.

Vanaf 7 mei is ook de beeldentuin geopend en kan iedereen genieten van de grote verscheidenheid aan hedendaagse beelden in de tuin. Ook dit jaar houden wij weer maandelijks rondleidingen met een lezing en lunch. Van mei tot en met augustus kunt u daar aan deelnemen. Al met al weer veel activiteit om al wandelend of fietsend aan de Mosselseweg te komen kijken.

Wij zien u graag!
Ad en Ad Borest

Even voorstellen:

Wij zijn Karo van der Hoek en Gerco Hassink en zijn vorig jaar met onze kinderen Herre en Silke, van respectievelijk 7 en 5 jaar in de voormalige boerderij van Jan Huls aan de Reoordweg 3 komen wonen.



Jan Huls kwam al vele jaren als loonwerker bij de ouders van Karo.

We zagen hem in de loop der jaren steeds brozer worden maar nog altijd kwam hij elk voorjaar weer met die grote blauwe Ford. Tot hij belde dat het niet meer ging.

Enkele maanden later lazen we in de krant dat hij helaas was overleden. Een half jaar later kwam de boerderij te koop.

Wij zijn beiden uit het bouwjaar 1971 en hebben elkaar ontmoet tijdens onze studententijd in Amsterdam. Gerco werkt in Enschede aan de TU Twente als celbiologisch onderzoeker. Daarvoor werkte hij achtereenvolgens als onderzoeker in Leiden, Stockholm en Utrecht. Karo is huisarts in de regio en volgend jaar werkzaam in Lochem.

Na wat omzwervingen nu dus terug in de buurt want Karo is geboren en getogen aan de Wientjesvoortseweg 2, voor de minder jeugdigen onder ons, in het oude huis van Slagman met de naam "Dennenoord". Leuk want het huis van Jan Huls heet "Denne(n)kamp". Gerco's roots liggen ook in Vorden, maar dan moeten we 10 generaties terug, naar Daniël Gerrits (Hassink), waarschijnlijk de boerderij aan de Deldenseweg 1. Gerco is geboren in Epe alwaar zijn opa in de oorlog het huis deelde met Jonkheer Godfried Carl op ten Noort, welke voor de oorlog "Kamphuisen" liet bouwen. Maar dat is niet de reden dat we hier zijn komen wonen. We vinden de omgeving hier nou eenmaal prachtig, nog steeds....en Karo rijdt nog altijd paard. En paardrijden dat kan je hier heel goed, dus gaan de paarden binnenkort na al die jaren van de Wientjesvoortseweg naar de Reoordweg. Gerco houdt van (berg)wandelen, natuur en vogels kijken.

De kinderen gaan nog steeds naar hun oude school in Lochem waar we 10 jaar gewoond hebben. Ze zijn daar gewend en zitten beiden in een leuke klas op een leuke school.

We zijn van plan de boerderij langzaam (niet heel langzaam) maar wel zeker zelf te gaan verbouwen de komende jaren. En ondertussen gaan we natuurlijk erg genieten van het leven in deze mooie buurt.

Tot ziens!

Karo, Gerco, Herre & Silke

Wisseling van bewoners in de Wildenborch:

Ben en Rie Klein Breteler vertrokken per 1 mei van Wildenborchseweg 27. Ze kwamen hier 36 jaar geleden (in 1981) wonen met hun dochters José en Heleen. De dochters zijn al jaren geleden uit huis gegaan en hebben beiden hun eigen gezin. “Nu wij 70-plussers zijn is het huis met deze tuin echt te groot. We hebben een appartement in Dieren gekocht met uitzicht op het water, dat is wel wat anders dan uitzicht op het bos waar we hier al die jaren van konden genieten. We hebben er zin in.”

De nieuwe bewoners op Wildenborchseweg 27 komen uit Lochem

Ingrid en Willem Beens gaan na 13 jaar aan de Galgengoorweg 15A te hebben gewoond per 28 juni naar Lochem verhuizen. “Met pijn in het hart, we zijn hier heel gelukkig geweest en we hebben heel veel plezier gehad van de Beeldentuin 15A. Dat was hard werken maar het was wel de vervulling van een lang gekoesterde wens van Willem”, aldus Ingrid.

Samen hebben ze zich over de tuin ontfemd, zoals Ingrid dat in hun vorige huis had gedaan.

Ze gaan weg om te voorkomen dat het te veel en te zwaar wordt: “Je moet het voor zijn” zegt Ingrid. Ze hebben een huis in Lochem gekocht met een tuin natuurlijk.

De nieuwe bewoners aan de Galgengoorweg 15A, zijn Lucas en Christine Meltzer. Nederlanders die lange tijd in Frankrijk hebben gewoond

Johan en Alie Pardijs van boerderij ‘t Lange End’, Wildenborchseweg 7 hebben hun huis verkocht en verhuizen per 14 juli. Ze gaan naar het dorp Vorden.

Johan is in 1941 op ‘t Lange End geboren, “nu ga ik voor ‘t eerst van m’n leven verhuizen”.

Alie kam hier wonen bij hun huwelijk, bijna 54 jaar geleden. Hun twee kinderen, Erik en Marjan, zijn hier geboren en opgegroeid. “Heel veel herinneringen en nu gaan we weg, het opruimen is een hele grote klus. We hebben in het dorp een huis gekocht met een klein tuintje.”

De nieuwe bewoners komen uit Zoeterwoude

Nieuwe bewoners:

Wij zijn Jan en Anja Slagt, en komen wonen op de Nijlandweg 1. Nu wonen wij nog in Winschoten, waar we ons huis te koop hebben staan. Wij zijn bijna 60 en 60+.

Jan werkt nog, is projectinkoper, en wordt ingehuurd door grote bedrijven, momenteel is dat Friesland Campina. Beide komen we oorspronkelijk uit Noord-Holland, en hebben al op heel veel verschillende plekken gewoond. We hebben er erg veel zin in om hier te komen wonen.

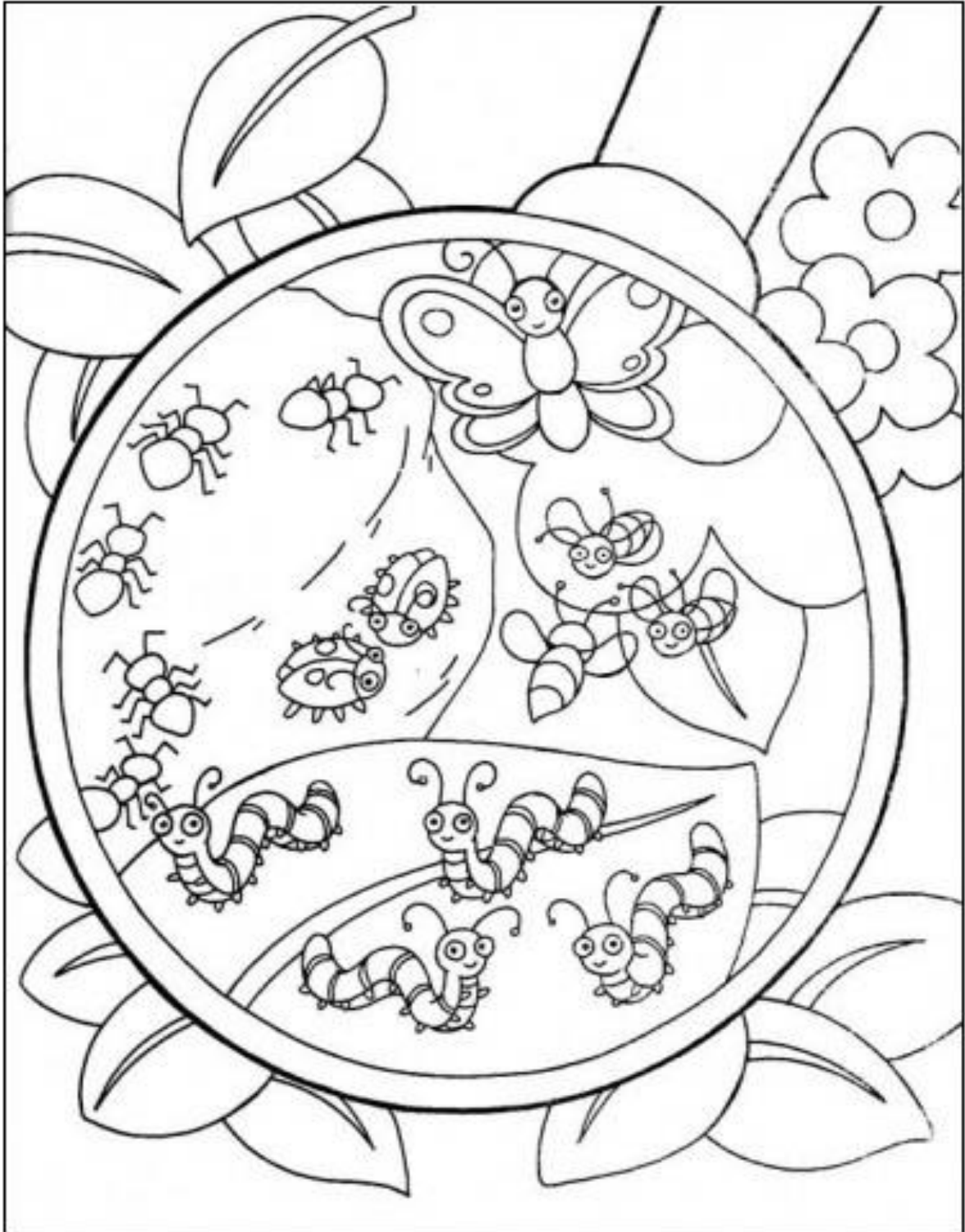
We zijn vrij sportief, spelen beide tafeltennis in de competitie, en proberen veel met de tandem onderweg te zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan en Anja Slagt, Nijlandweg 1

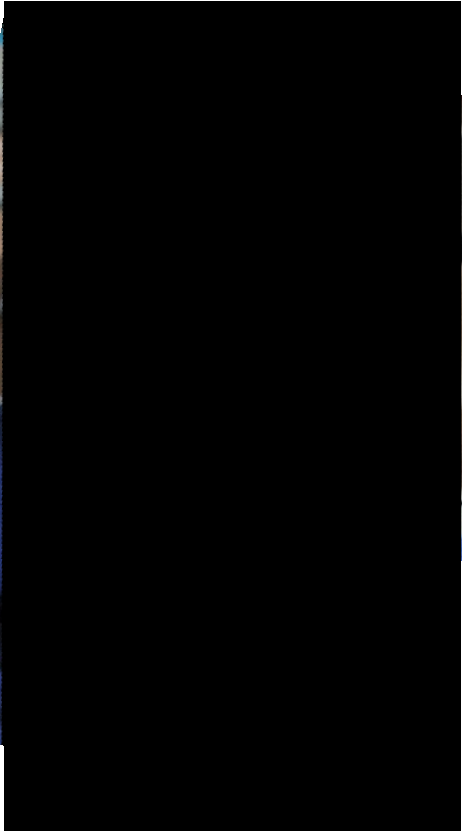
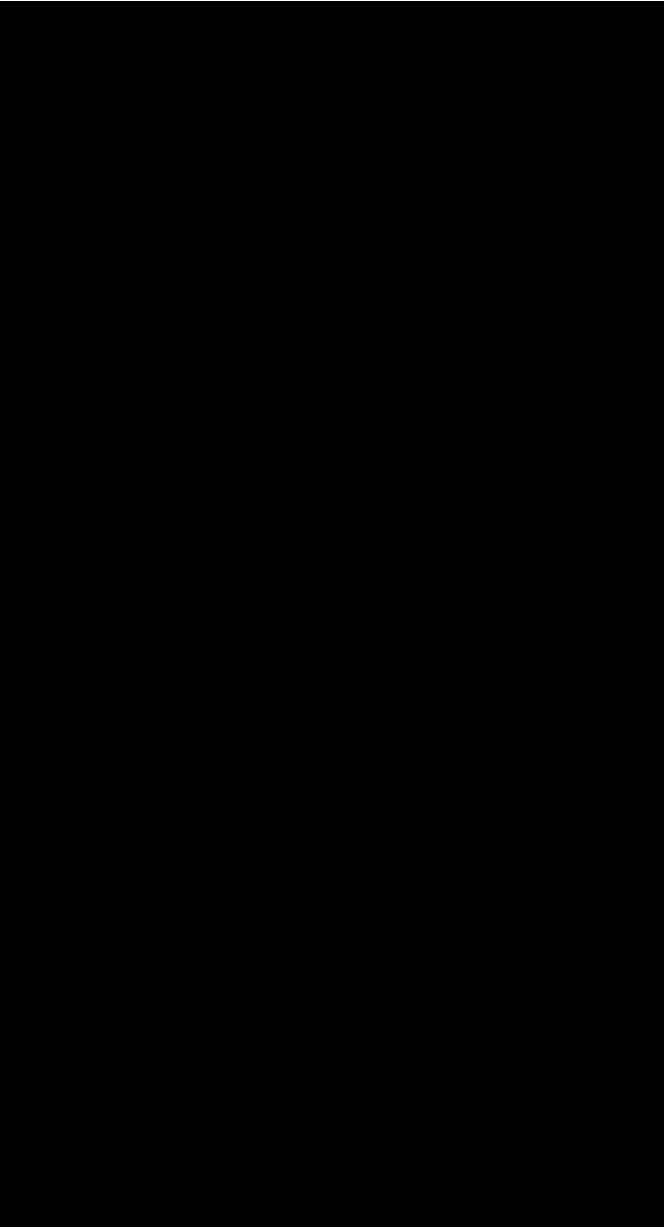
Kinderpagina

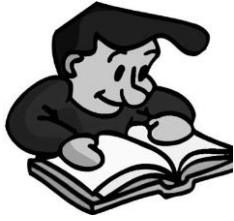
Zomer. Kijk door een vergrootglas naar een blaadje en zie.....



Een kleurplaat.

Postvak In





De IJsheiligen

We leven in een mooi land met heel apart weer. Elk jaar bijna hetzelfde: Na een paar lentedagen gaat iedereen helemaal uit zijn bol. Welkopen en Intratuinen veranderen in een mum van tijd in ware bloemenparadijzen. Kopen allemaal die plantjes!

Kom je van het platteland en woon je toevallig in een agrarisch- en/of sierteelt- en/of groente teeltgebied dan weet je wel beter. Ho, kalm aan, want ze komen vast en zeker en elk jaar weer.

Oude koudegrond, de naam zegt het al, groenten- en aardappeltelers wachtten gewoon tot ze voorbij geweest waren.

Wij woonden jaren in het Reeuwijkse plassengebied en daar was een hele oude groentekweker. Opa Janus. Die wist er alles van. Hij bezat middenin het water een paar 'bonken' zoals hij die eilandjes noemde en daar durfde hij het wel aan. Hij tartte zogezegd die Heiligen. Pootaardappels er in, peulen leggen en vooral spinazie zaaien. En als 'ze' dan langskwamen bevroor het spul dat net de kopjes boven de grond uitstak lekker niet. Hoe dat kwam? Geen idee, maar het bevroor nooit! En dat leverde lekker veel centen op bij de groenteveiling. Nu halen we die verse groente gewoon uit landjes waar de zon lekker schijnt.

Maar waarom bevroor dan die spinazie van Opa Janus niet? Simpel, het water was al lekker door het voorjaarszonnetje opgewarmd en die 'bonken' lagen midden in dat water.

En als hij dan de eerste kisten groente aan de wal bracht met de boot had hij reuze schik. Hij kwam dan aan ons steigertje om een bakkie koffie te drinken met een glaasje van die 'lekkere bruine Schotse wien'. Zoals hij dat noemde. Whisky dus.

Hij maaide de spinazie met een vlijmscherpe zeis. Is mij nooit gelukt. Maar wie kwamen er dan nog langs om een hoop jong spul te laten bevriezen? De IJsheiligen noemen ze dat. In de stad weten ze daar niks van natuurlijk. De enige zorg die ze daar hebben is het schoon krabben van de autoruiten in de ochtend. Maar je zal maar fruitboer wezen. Hier in de buurt zitten er ook een paar. Dan moet bij die scherpe vorst in de nanacht de hele trukendoos open om te beregenen, vuurpotten en hittekanonnen in de boomgaard. Anders is er geen appel of peer te plukken in het najaar.



Prachtig gezicht vroeg in de morgen al die ijspegeltjes glinsterend in de ochtendzon.

Wat is de natuur toch mooi!



Het kan vriezen tot in mei,
tot de IJsheiligen
zijn voorbij

'IJsheiligen' is misschien wel het oudste bekende begrip in de volksweerkunde. De eerste berichten hierover dateren van rond het jaar 1000. De ijsheiligen zijn Mamertus, Pancratius, Servatius en Bonifacius. Hun gedenkdagen vallen van 11 tot en met 14 mei. Omdat drie een heilig getal is worden in de meeste landen maar drie ijsheiligen gevierd. In sommige landen wordt daarom Sint Mamertus niet meegeteld en in andere landen hoort Bonifacius er niet bij. Deze heilige moet niet verward worden met de in Nederland bekende Bonifatius, die in 754 in Dokkum vermoord werd. Zijn feestdag is immers op 5 juni. De ijsheilige Bonifacius van Tarcus was een Romeins burger, die in 307 de marteldood stierf tijdens de christenvervolgingen onder keizer Diocletianus. Sint Pancratius werd geboren omstreeks 290 in Frygië en stierf rond het jaar 304 in Rome. Als 14-jarige christen werd hij, eveneens onder de vervolgingen van keizer Diocletianus, onthoofd.

Sint Servatius werd geboren in Armenië en stierf op 13 mei 384 in Maastricht. Hij is de eerste bisschop van het tegenwoordige Limburg en boven zijn graf werd de bekende Sint Servaasbasiliek in de Limburgse hoofdstad - waarvan hij patroonheilige is - gebouwd. Sommige landen - waaronder Duitsland, Hongarije en Zwitserland - rekenden in het verleden ook 15 mei (ook wel aangeduid als 'Koude Sophie') nog tot de ijsheiligen. Dat dateert uit de elfde eeuw, toen de heilige Sophie beschermeling van de vorst was.



In het Alpengebied werden indertijd op die dagen vuren ontstoken ter bescherming tegen de vorst. De weerkundige benaming 'ijsheiligen' ontleent zijn naam, volgens het KNMI, aan het gevaar van koud voorjaarsweer voor het gewas, dat in deze tijd in volle bloei staat. Hoewel de winter verdwenen lijkt, kan in deze dagen nog de laatste nachtvorst flink veel schade aanrichten. Het is echter niet zo - zoals vaak wordt verondersteld - dat juist op deze dagen de kans op een overgang naar koud weer groter is dan op andere dagen in het voorjaar. "Abrupte temperatuurveranderingen, die onder andere het gevolg zijn van het nog relatief koude zeewater, zijn kenmerkend voor dit hele jaargetijde en kunnen ook in juni nog voorkomen. Wel neemt na half mei de kans op vorst sterk af en aan het eind van de maand zijn temperaturen onder nul heel uitzonderlijk. In dat opzicht markeren de ijsheiligen meestal de overgang naar een periode met een meer zomers karakter", aldus het KNMI.

En die kunnen het weten. Code paars dus.

Feit is dat we al eeuwenlang in dit deel van de aardkloot daar mee te maken hebben.

Maar ja wij willen snijbonen en pruimen in de winter. Peultjes en boontjes het hele jaar door.

Alle soorten bloemen het hele jaar door uit Kenia en ga maar door.

En dat wordt vanuit alle hoeken van deze wereld ingevlogen en ingevaren.

Maar ik vergeet nooit de eerste snee spinazie, het eerste kropje kouwegrond-sla en de eerste peultjes van de 'bonken' van Opa Janus. En natuurlijk de eerste nieuwe gebakken krieltjes....met sjalotjes....en spekkies.

Ik hou me aan de seizoenen. Ook wat de bloemen betreft: Het eerste speenkruiddje, de sneeuwklodjes en de akonietjes op de Wildenborch en de appelbloesem in de tuin. Die bloesem voelde de ijsheiligen van 2017 al dagen aankomen en bleef lekker in de knop.

Ja en voor al dat moois kan je alleen maar diep respect hebben.

Er staat hier een mooi gedichtje van ACW Staring (het is tenslotte Staringjaar) in de buurt die dat in een paar mooie regeltjes benadrukt:

*Gij spreidt, in uwe ontelbre schaar,
Een grootsch geheel ten toon.
En boeit den stillen wandelaar
Door hartvereedlend schoon.*

En dat is inclusief al die vermaledijde IJsheiligen!

En...mijn lieve schoondochter uit Kuala Lumpur in Maleisië is er letterlijk ingetuind. Die kocht veel plantjes. Helaas te vroeg. Daar kennen ze dit fenomeen niet. Het regent er veel of erg veel. Dat is alles. Ze heet Rose Rose dus houd ze wel erg veel van bloemetjes en is nu in de herkansing.

Landrot

Wildenborch-quiz

De Wildenborch-quiz is een gezelschapsspel van en voor alle lezers van de Wildenborcher. Hoe meer mensen er mee doen, hoe leuker het wordt. De vragen gaan over de omgeving van de Wildenborch en de Achterhoek, over historie, topografie, familierelaties, enz. U kunt zelf ook een vraag indienen omdat u iets leuks weet en dat wilt delen of omdat u van iets eigenlijk zelf wel eens wilt weten hoe het precies zit. Ook uw antwoord doet er toe, ook al denkt u dat iedereen het al weet. Om een beetje competitie in het spel te brengen beloon ik ieder goed antwoord met één punt en krijgt u voor ieder van uw vragen die de Wildenborcher haalt twee punten.

We zijn in de vorige Wildenborcher begonnen met een niet zo moeilijk vraag, dacht ik. Maar ik werd nog niet overstelpt met mailtjes.

1. Wie zijn er verhuisd zonder (ooit) hun woning te verlaten?

Ik gaf als hint mee het nummer van december 2016 nog eens op te slaan.

Daar kunt u lezen dat Henk Winkels aan de Schoolhuisweg nooit zijn geboortehuis heeft verlaten, maar toch op vier adressen heeft gewoond. Zij hoorden eerst bij klein Dochteren, toen bij Lochem, daarna was het Vordense Binnenweg en tenslotte Schoolhuisweg. Zo vaak doet niemand hem na, maar het antwoord op de quiz-vraag telt meer huizen en mensen. Joop en Jannie Amelink veranderden vorig jaar met huis en al van adres. Wildenborchseweg werd Kapelweg doordat ze een nieuw pad aanlegden.

In 2005 ging de gemeente Vorden op in de nieuwe gemeente Bronckhorst. Tegelijkertijd is er met Lochem een grenscorrectie doorgevoerd langs de Galgengoorweg en de Schoolhuisweg. *Het Smidshuis* van de familie Starreveld kwam daarmee helemaal in woonplaats Vorden te liggen. Jan en Annie Kornegoor verhuisden van Lochem naar Vorden zodat ze nu in dezelfde gemeente wonen als hun bedrijf aan de overkant van de weg.

Een mooi antwoord kreeg ik van Annie Kruisselbrink: *“Het Schoolhuis”, had het voorhuis in Vorden en het achterhuis in Lochem. De grens liep midden door hun huis. Lastig om altijd met 2 gemeentes van doen te hebben. De gemeentegrens is verlegd en het adres is veranderd van Schoolhuisweg Vorden, naar Schoolhuisweg Lochem. Zelfde huisnummer, maar andere postcode met postbezorging door Lochem, terwijl het buurhuis door de Vordense postbode bezocht wordt. Zo is het ook met de vuilophaaldiensten, enz. Gelukkig mocht het telefoonnummer hetzelfde blijven”*

Verhuizen levert rompslomp, maar vóór de verhuizing was het ook niet alles. Annie Kornegoor: *“Werd er veevoer bezorgd naar ons bedrijf in Vorden, moest de rekening naar Lochem. Had je iedere keer weer wat uit te leggen.”*

Ook het gasstation aan de Schoolhuisweg verhuisde in 2005 van Vorden naar Lochem.

Als u kijkt op topotijdreis.nl kunt u op de topografische kaarten zien hoe de omgeving in de loop der tijd veranderde en dus ook hoe de gemeentegrens liep voor 2005 en erna.

Eén punt voor Annie Kruisselbrink en Annie Kornegoor.

2. Waar komt de naam Sekdijk vandaan?

Eerst maar dat dijk. Ik heb u, en mezelf, flink op het verkeerde been gezet met mijn beeld van de Waterlandse Zeedijk. Die is hoog en beschermt het land tegen de overstrooming.

Maar een dijk is ook een verhoogde weg door moerassig gebied. De Wildenborch was vroeger erg moerassig, daarom zijn er hier veel dijken. Ik denk dat we ons van de verhoging ook niet te veel voor moeten stellen. Net genoeg om in de natte tijd droge voeten te houden. Men groef een greppel aan beide zijden van de weg en het vrijkomende zand werd gebruikt om de weg op te hogen. Als dat bij een onverharde weg niet onderhouden wordt, bijvoorbeeld omdat het waterpeil gezakt is en de omgeving niet meer geregeld onder loopt, dan verdwijnt de verhoging door regen en betreding op den duur weer in de greppels. Dan is de dijk weer zo plat als een dubbeltje, zoals ik dat de vorige keer noemde.

Sek staat voor droog, zegt Jacintha Rensen. Van het Franse sec. Toen, wat nu de Galgengoorweg is, verhard werd, in 1963, verlegde men de doorgaande weg naar- en langs de boerderijen van Kornegoor en Mennink. De oude weg werd verlaten, figuurlijk droog gezet, en heet sindsdien Sekdijk. Hij ligt als dijk ook hoog en dus droog, zegt Jacintha.

Sek staat voor nat, zeggen Evert Otten, Gerda Wezinkhof, Hendrik Jan Meulenbrugge, Bertus Wiltink en Gerda Rossel. Sek (Sekgrös, Sekpolle, Sekstobben) is een andere naam voor Zegge, een moerasgras, dat er veelvuldig groeide. Dat wist ook Jacintha.

Van Gerda Rossel kreeg ik een oud kaartje waarop het hele gebied tussen de Lochemse Berg, de Bronsbergen en De Belten werd aangeduid als "De Seck". Een moerasgebied dat zijn water niet goed kwijt kon. Dat veranderde pas na de aanleg van de Barchemse en Wildenborchse Veengoot door Staring in 1792. Maar het gebied bij Van Ark, de Wildenborcherhof, is het laagst gelegen in de Wildenborch. Kijk maar eens hoe laag de camping van de Wildenborcherhof ligt, als u in de buurt bent. Daar bleef het na 1792 nog lang heel nat. Vroeger kon je daar 's winters schaatsen, vertelde Hendrik Jan Meulenbrugge. Dat veranderde pas in 1953 toen de boeren Mennink, Van Ark en Kornegoor samen een gemaal aanschafte om het daar beter te ontwateren. In 1959 werd de algemene ontwatering van de Wildenborch verder verbeterd en was het gemaal niet meer nodig.

Als u daar dan toch in de buurt bent, kijk dan ook eens naar het waterniveau van de Wildenborchse Veengoot die de Wildenborchse weg en de Galgengoorweg kruist. Het water staat bij de Galgengoorweg zeker een meter onder het maaiveld. Van een moerasgebied via een schaatsplas naar een waterpeil een meter onder de grond; zoveel is de Wildenborch in de loop der tijd ontwaterd!

Op een kaartje met veldnamen vind ik op dit stuk de namen "de Sekweide" en "Sekweidens". De Sekdijk heet op dat kaartje trouwens "Kattendiek". Naar de Kattenstaart, een andere moerasplant?

De Sekdijk voert dus naar de (voormalige) Sekweidens, die zo heetten omdat ze zo nat waren, waardoor er veelvuldig Sek, Zegge, groeide.

Alle Zegge-soorten staan tegenwoordig op de rode lijst van bedreigde soorten. We hebben Nederland zo goed ontwaterd dat moerasplanten geen overlevingskans meer hebben.

In de quiz verdienen Jacintha Rensen, Evert Otten, Gerda Wezinkhof, Hendrik Jan Meulenbrugge, Bertus Wiltink en Gerda Rossel één punt voor hun antwoord.

De nieuwe vragen

Eerst nog een makkelijke vraag, denk ik, waar u massaal antwoorden voor gaat insturen:

3. *Ik woon aan de Galgengoorweg op nummer 16*

Aan de overkant van de straat wonen mijn overburen met dezelfde straatnaam in hun adres en oneven nummers. Logisch, zegt u, zo werkt het overal in Nederland. In ons buurtschap de Wildenborch echter, zijn er bewoners met overburen die verschillende straatnamen in hun adres hebben. Waar is dat en waarom?

En dan nog een watervraag:

4. *Vroeger mag het hier moerassig zijn geweest, tegenwoordig moet ik vanuit mijn huis een half uur lopen om een waterloop te zien. De Wildenborchse Veengoot is de eerste die ik tegenkom. De Baakse Beek is nog weer iets verder weg. Niet de plek waar je bijzondere waterwerken zou verwachten. Toch is er hier niet zo ver vandaan een heus aquaduct. Ik fiets er binnen drie kwartier naar toe, maar ik trap wel stevig door. Waar ligt dat aquaduct? Waar dient het voor?*

Al uw antwoorden en reacties naar rik.mars@hotmail.com, Galgengoorweg 16 of de redactie.

Diner op de Wildenborch (50 jaar geleden)

De tafel werd altijd mooi gedekt; een grote spiegel in het midden en een prachtig boeket bloemen. Het blauwe servies werd uit de kast gehaald samen met het tafelzilver.

Voorgerecht:

zalm, paling, garnalen en forel op een mooi opgemaakt bordje. Daarbij geroosterde broodjes met roomboter.

Tussengerecht: ossenstaartsoep

ingrediënten:

2 ossenstaarten in stukken gesneden	16 gram zout
40 gram boter	tijm, laurier, peperkorrels, cayennepeper
ui, wortel, peterselie, tomaat	80 gram bloem
2 liter water	madeira of port

De gewassen ossenstaarten bruinbakken in de gesmolten boter. De verse kruiden toevoegen en even meebakken. Water, zout en de droge kruiden toevoegen en de soep 3 à 4 uur laten trekken. De soep zeven en binden met de (gebruinde) bloem. Het in kleine stukjes gesneden staartvlees toevoegen.

Hoofdgerecht: Kalfstong met zwezerik, ragoutsaus en fleurons

ingrediënten:

3 kalfstongen
kalfszwezerik
ui, wortel, peterselie, tijm, laurierblad, peperkorrels, 1 ½ liter ragoutsaus
zout
flageolets (groene kidneybonen)
fleurons (halve maantjes, gebakken van bladerdeeg)

De tong tot het bereiden in water zetten, de punt en het keelstuk met zout schoonmaken, daarna afspoelen en in plm. 1 ½ uur gaar koken met alle kruiden en wat zout in zoveel water dat ze net onder staat. Tong is gaar wanneer de kaakbeentjes en het vel makkelijk loslaten. De tong warm pellen en het keelstuk eraf snijden. De tong warmhouden in de bouillon. Snijd de tong in dunne plakjes en leg deze dakpansgewijs op een schaal. De zacht gebraden zwezerik tegen de tong leggen en een deel met ragoutsaus bedekken. Rondom leggen we flageolets, tomaatjes, fleurons, prinsessenbonen. Meestal werd er aardappelpuree bij geserveerd.

Nagerecht: Riz glacé pudding

ingrediënten:

1,8 dl. water	sap van 2 citroenen
citroenschil	1 ½ liter vanillesaus
600 gr. rijst	of room met 75 gr. suiker
450 gr. suiker	

Het water aan de kook brengen met de schil van de citroenen en de rijst. Drie kwartier laten koken. De citroenschillen verwijderen. De suiker en het citroensap er door mengen en de massa in een met koud water omgespoelde vorm gieten. De pudding laten opstijven in de koelkast, daarna omkeren op een mooi bord. De vanillesaus of de met suiker geklopte room erbij serveren.

Daarna kwam er nog een grote schaal met vers fruit, gevolgd door een schotel met diverse kaasjes. De andere keer eerst de kaasjes en dan het fruit. De juiste volgorde was ons niet helemaal duidelijk, vandaar wisselend, dan was het in ieder geval ook een keer goed.

Na afloop gingen de dames naar de salon voor een kopje koffie met een likeurtje. De heren gingen naar de zitkamer, ook voor een kopje koffie en een cognacje met een lekker sigaartje.

Frieda te Lindert



WVC

Wat hebben we -naast dat we elkaar in ongedwongen sfeer ontmoeten, gezellig bijkletsen over van alles en nog wat en uiteraard de laatste nieuwtjes- het afgelopen seizoen weer een gevarieerd programma-aanbod gehad. Het seizoen begon met een lezing door Henk Meulenbrugge over 'Oud Vorden' en nog één over het mooie Zwitserland, vervolgens een workshop van Soap en Salt, een theeproeverij, scrapboekjes maken, een uilenpresentatie. Het seizoen werd niet afgesloten in de Wildenborch maar op een ander landgoed, in Laren bij huis Verwolde. Hieronder de verslagen van de laatste vier bijeenkomsten van dit seizoen.

Wat moeten die vrouwen toch met die ouwe zakken?? (donderdag 26 januari)

Mannen van de Wildenborch wees niet bevreesd, we hebben het niet over jullie in bovenstaande titel. Al bedenk ik mij dat ik natuurlijk niet voor iedereen kan spreken. Ja mannen, bij twijfel is het wellicht verstandig om als een echte kerel dan toch het gesprek aan te gaan om er achter te komen.

In ieder geval de ouwe zakken waar ik op doelde, zijn de papieren zakjes van bv. groenteboer en/of supermarkt waar je fruit, groente, etc. in kunt verpakken. En wat we daar mee moesten, was een scrapboekje maken. We hadden deze avond niet 1 maar liefst 2 nieuwkomers. Kathy en haar buurvrouw Elvire, allebei van de Polsteeg. Superleuk en uiteraard van harte welkom. Deze avond zijn wij op de creatieve toer geslagen met als gastvrouw dit keer iemand uit de interne kring; Erna Otten.

Onder genot van kopje koffie/thee, werd ons verteld hoe we de basis konden maken van het scrapboekje. Daarna kon iedereen, ongeveer 20 vrouwen dit keer, een duik nemen op de tafel waar werkelijk voor een heel weeshuis aan materialen lag van zakjes, knopen, stickers, labels, lint, touw, miniwasknijpers, karton in allerlei printjes en kleurtjes, lijm en kartelscharen, etc. Sommigen hadden zelf foto's geprint en meegenomen, anderen zochten zich wat fraaie afbeeldingen op in de tijdschriften die per groepje op de tafels waren gelegd. Al die spullen konden verwerkt worden in de boekjes. Terwijl iedereen enthousiast aan het fröbelen was, kon je bijna een naald horen vallen. Zoals ik al zei bijna, want wij vrouwen hebben onze naam toch ook hoog te houden. Voor de nieuwkomers ben ik wel enige uitleg verschuldigd, want die stilte is niet helemaal op waarheid berust. Dat gaat namelijk ook wel eens anders, dan is een kippenhok er een rustoord bij. Maar ook dan is het heel gezellig. Met een kleine uitloop zijn de boekjes allemaal af en zetten we ze even neer op de tafels om te zien hoe iedereen haar eigen draai er aan heeft gegeven. Wat een verscheidenheid en dat terwijl wij allemaal dezelfde basismaterialen gebruikten.

Theeproeverij (donderdag 23 februari)

Deze avond is qua weer heel geschikt is om een bakje thee te nuttigen. Code oranje is afgegeven, maar de gastheer en gastvrouw hebben zich niet laten weerhouden om helemaal vanuit Oss naar de Wildenborch te komen. Audrey & Higgins geven vanavond een theeproeverij aan de Wildenborchse dames. Met een korte introductie hoe het bedrijfje tot stand is gekomen, starten wij met de proeverij.



Vier soorten thee zullen de revue passeren, met erbij een klein passend hapje. Een heerlijk deegbakje met uien-mangocompote kwam voorbij, maar de hazelnoot-chocolade fudge was ook een heerlijke verrassing. Dit in combinatie met een bijpassende thee. Van alles is er verteld, over de temperatuur van het water om de thee te zetten. Welk water je het beste kunt gebruiken om de thee nog beter tot zijn recht te laten komen. Bij sommige is zacht water namelijk veel aangenamer. Er zijn

vele soorten thee, zoals zwarte thee, groene thee, lichte thee en dan bedoelen ze niet persé de kleur, maar ook kruidenthee. Teveel om op te noemen.

Weer een informatieve avond op gezellige wijze. Als afsluiter kon er naar hartenlust geshopt worden om thuis op de bank nog eens heerlijk na te genieten van deze avond. Maar het leukste was natuurlijk dat iedereen een doosje thee naar wens mocht uitzoeken en meenemen naar huis.

Op de website van Audrey & Higgins (www.audreyhiggins.nl) leest u alles over de start van het bedrijf en vindt u ook de recepten van bovengenoemde hapjes. En natuurlijk kun je er ook thee en leuke accessoires bestellen.

Uilenpresentatie (donderdagdag 30 maart)

Ditmaal met één man in ons midden, Arjan te Veer. Hij gaat ons vertellen over zijn hobby; roofvogels / valkerij. We starten met de vraag wat is valkerij, hoe is het begonnen.

Valkerij is een eeuwenoude jachtmethode waarbij wild in zijn natuurlijke omgeving middels een "getrainde" roofvogel wordt bejaagd.

Dat iedereen een roofvogel in huis mag hebben, was een complete verrassing voor mij. Maar er is wel



een Nederlandse wetgeving die bepaalt of iemand een vergunning krijgt voor jacht en/of verdrijvingswerken.

Vol enthousiasme vertelt hij over zijn hobby. Hoe hij heel lang heeft moeten volhouden om bij een valkenier op stage te mogen komen. En hoe hij zich heeft aangeleerd deze dieren goed te kunnen houden.

Je hebt verschillende soorten

roofvogels onder te verdelen in: Uilen, Valken, Arenden-Buizerds-Kiekendieven, Gieren Havikachtigen. Deze vijf zijn weer onder te verdelen in dagjagende en nachtjagende groep. Roofvogels zijn sinds 1936 beschermd in Nederland.

Ze zijn te herkennen aan hun kromme, sterke snavel en sterke klauwen met kromme nagels. Het vrouwtje is vaak groter dan het mannetje.

De eerste vogel komt binnen, heel grappig hij is van pluche. Arjan tast even de reacties van de dames af bij binnenkomst en kan aan de hand van dit pluchen vogeltje en een pluchen konijn duidelijk uitbeelden hoe het zit met het aanvallen van de roofvogels op hun prooi. Dat er weer verschil zit in hun vlucht, hoge vlucht of lage vlucht.

Dit zie je bij het aanvallen van hun prooi.

Dan is het tijd voor het echte werk. Een mooie kleine uil wordt binnengebracht. Voor diegene die willen, mogen hem op hun hand - met uiteraard handschoenen - vasthouden. Nou dat laat ik mij geen twee keer zeggen. Mooie kans om dit prachtige beest van dichtbij te bekijken. Verder hebben wij nog mogen genieten van een Oehoe, ik dacht ook nog een Kerkuil, Ransuil en Roodstaartbuizerd.



Ik weet niet zeker of ik de juiste namen heb, ik ben ook maar een leek. Wel weet ik dat het stuk voor stuk prachtige vogels zijn, met een uniek verenkleed. En allemaal in goede conditie. En dat conditie bij een valkenier meer inhoudt dan de context dan ik het nu gebruik mag duidelijk zijn. Arjan

vertelde duidelijk dat het niet alleen om uithoudingsvermogen gaat, maar zeker ook over het gewicht van de vogel. Een roofvogel die moddervet is heeft niet de motivatie om te gaan jagen. Bovendien is een vette roofvogel ook niet in staat om een prooi effectief te bejagen, simpelweg omdat het de vogel aan spierkracht ontbreekt.

Mooi om te zien de hechte band tussen Arjan en zijn vogels.

Wederzijds respect is hier het goede woord voor.

Groetjes, Liesbeth



High Tea en rondleiding kasteel Verwolde (donderdag 20 april)

We verzamelden al vroeg bij de Kapel en om half zeven vertrok een lange rij auto's. Aangekomen bij het fraaie landhuis werden we ontvangen door Jacintha die als de barones zelve ons verwelkomde



vanaf het bordes bovenaan de trap naar de hoofdingang. Wij betraden het huis via de bediendendeur in het keldergedeelte. Daar konden we direct plaats nemen in de authentieke keuken waar een mooi verzorgde High Tea klaarstond, bereid door De Hoestinkhof uit Laren. Hoewel een aantal van ons het avondeten net achter de kiezen had gingen de hartige sandwiches, de zoete broodjes en de krentenmik zonder probleem naar binnen. Na een bezoek aan het winkeltje en de WC 'met afstap' begon de rondleiding.



Verwolde is een heerlijkheid met een lange geschiedenis. Al in 1346 stond er op deze plek een kasteel met grachten en wallen als verdedigingsplaats. Grote kanonskogels zijn onlangs uit de oude gracht opgediept. Het huidige huis is in 1776 gebouwd in opdracht van Frederik Willem van der Borch. Het huis is

ontworpen door Philip Willem Schonk en is het eerste neoclassicistische woonhuis in Gelderland. De architect ontwierp niet alleen het huis maar bemoeide zich ook met de inrichting ervan en met het ontwerp van de tuin. In negen maanden was het huis gebouwd; dat gebeurde zo snel omdat de pachters ook als "herendienst" het bouw materiaal moesten aanleveren. Het duurde echter wel 24 maanden voordat het stucwerk af was en het huis was ingericht. Aanvankelijk ontstond er een strak geometrische tuin die in 1795 al veranderd werd in een landschappelijke tuin. In 1926 ging de tuin weer op de schop en ontwierp Hugo Poortman de huidige tuin in Franse stijl. Ook het huis werd in 1926 gemoderniseerd; er werd elektriciteit, stromend water en centrale verwarming aangelegd.

In het souterrain is niet alleen de keuken, maar ook de waskamer (met pomp en mangel), de poetskamer (voor het zilver) de strijkkamer (met ijzeren strijkijzers), de appelkamer en de knechtenkamer. De baan van de huisknecht ging van generatie op generatie over. De meidenkamers waren op zolder, maar zover zijn wij niet gegaan. Op de bel-etage bezochten we eerst de "Herenkamer" rechts van de hal Na de maaltijd rookten de heren daar hun sigaartje en bespraken de toestand in de wereld. De kamer is versierd met twee grote schilderijen van vogels. De kraaien van het familiewapen waren veranderd in sierlijke reigers. Er hangt ook een aantal grote spiegels in de kamer, een teken van rijkdom want voor een spiegel moest men extra belasting betalen. Naast de andere hal is de "Chinese kamer", genoemd naar het chinees beschilderde behang uit 1776. Hier konden gasten zich aandienen om de familie te bezoeken. In deze kamer staat een rariteiten kabinet waar achter de deurtjes bijzondere souvenirs staan. Was de deur van dit kabinet open dan was je welkom; waren de deurtjes gesloten dan moest je maar een andere keer langs komen. Een nette manier om duidelijk te maken of een gast welkom was.

Mocht je op bezoek komen dan betrad je vervolgens de "salon". De salon is helemaal niet veranderd sinds Verwolde in het bezit van Het Geldersch Landschap en Kasteelen is.

Allard Baron Van der Borch van Verwolde heeft het landgoed en het huis in 1977 overgedragen met inboedel en al op voorwaarde dat het huis voor publiek zou worden opengesteld. De familie was bijvoorbeeld liefhebber van porselein. Er zijn dan ook talrijke serviezen te bewonderen o.a. een chinees servies met rode pauwen uit de 18de eeuw. In de eetkamer staat dan ook de tafel rijk uitgerust met een bijzonder servies en met zilveren kandelaars.

Op de eerste etage bevinden zich de slaapkamers van de gouvernante en de kinderen, de ouders slaapkamer, badkamer en de kleedkamer van meneer de baron. Als laatste bezochten we de bibliotheek/werkkamer met vele bijzondere boeken en archiefstukken. Als afsluiting krijgt iedereen nog een papieren tasje met informatie over de vereniging "Het Geldersch Landschap en Kasteelen". Een vereniging die het ondersteunen zeker waard is.

Veel dank aan Jacintha die deze interessante avond verzorgde en natuurlijk ook aan Gerda, Alma, Erna, Henriette en Jojanneke die elk jaar weer een mooi programma organiseren.

Merlinde de Jongh

Schoonmaakrooster Kapel

Staat uw naam nog niet op de schoonmaaklijst, maar bent u bereid om één, maximaal twee keer per jaar een paar uurtjes mee te helpen, stuur dan een mailtje naar:

Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl

Juni	Aly van Arragon – Dinie Pladdet – Riet van Ditshuizen
Juli	Diny van Ark – Gerry Kistemaker – Annie Schröer
Augustus	Gerda Mennink – Henny Zweverink
September	Riek Vliem – Hermien Oplaat
Oktober	Kathy de Vries – Judith Keurentjes
November	Alma v.d. Schoot – Ineke Braakman – Frieda te Lindert
December	Erika Scharrenberg – Kristie Ezerman – Dini Schoulen

Het is de bedoeling dat vóór de tweede zondag van de maand wordt schoongemaakt vanwege de kerkdienst. De tweede schoonmaak in overleg, in verband met verhuur. Hans Ezerman belt u als geheugensteuntje wanneer u aan de beurt bent. De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

Agenda:

Schietvereniging: **Inloopavond om kennis te maken met de schietsport**
Dinsdag 13 juni

Oranjevereniging: **Oranjefeest Wildenborch**
Zaterdag 24 juni

Kapelcommissie: **Staringavonden**
Donderdag 27 juli en donderdag 3 augustus

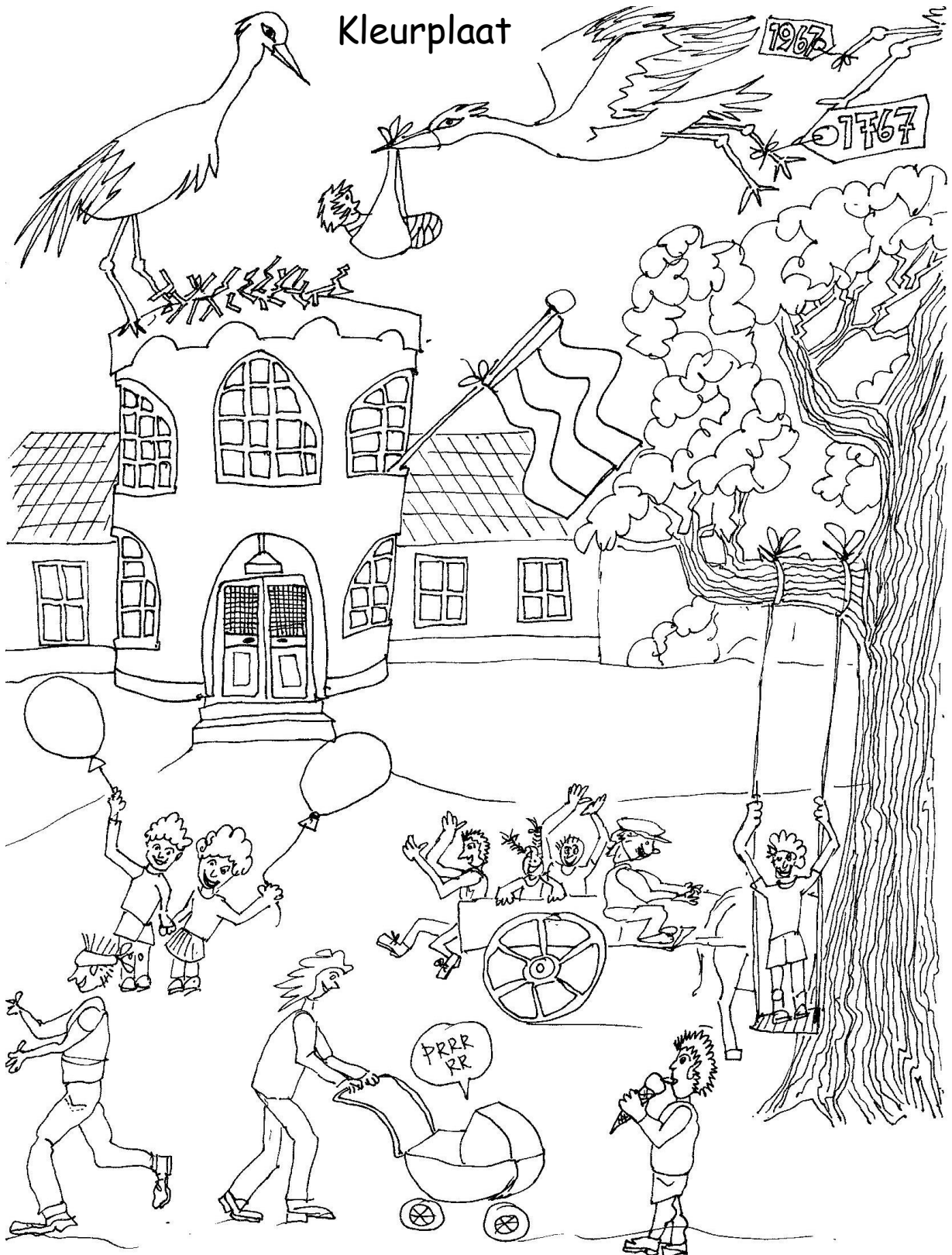
Verenigingen:

Schietvereniging: Elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur.

Wildenborchse
Vrouwenclub: Laatste donderdag van de maand.
van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur.
van oktober t/m april.

Klootschieten: 3^{de} zondag van iedere maand
10.00 uur verzamelen bij de Kapel.

Kleurplaat



Naam:

Adres:

PC/Plaats:

Telefoon:

Leeftijd:jaar